

تاثیر برنامه درسی پنهان بر عملکرد دینی و تربیت اسلامی دانش آموزان

سمانه کیانی

دانشجوی کارشناس ارشد روان شناسی دانشگاه پیام نور رامسر

شاغل در آموزش و پرورش شفت

چکیده

هدف از انجام این پژوهش بررسی تاثیر برنامه درسی پنهان بر میزان عملکرد دینی و تربیت اسلامی دانش آموزان از نظر معلمان مقطع متوسطه شهرستان شفت بوده است. روش تحقیق توصیفی زمینه یابی و جامعه آماری آن را کلیه معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان شفت تشکیل داده اند. نمونه آماری ۴۰ نفر در نظر گرفته شده است. شیوه نمونه گیری تصادفی ساده بوده و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته با تعداد ۲۶ سوال بسته پاسخ و با طیف ۵ گزینه ای لیکرت (از خیلی زیاد تا خیلی کم) بوده است. داده ها در دو سطح توصیفی و استنباطی با استفاده از آزمون های تی تک گروهی (تک نمونه ای) مورد تجزیه و تحلیل واقع شدند. یافته های پژوهش نشان می دهد که برنامه درسی پنهان بر آگاهی و معرفت دینی دانش آموزان تاثیر دارد. برنامه درسی پنهان بر نگرش و باور دینی دانش آموزان تاثیر دارد. برنامه درسی پنهان بر مناسک دینی دانش آموزان تاثیر دارد. و بالاخره برنامه درسی پنهان بر عملکرد دینی دانش آموزان تاثیر داشته است.

واژگان کلیدی: برنامه درسی، برنامه درسی پنهان، تربیت اسلامی، عملکرد دینی، دانش آموزان.

مقدمه

هزاران سال است که انسان به برکت ارتباطهای روحانی و معنوی، زندگی خویش را جلوه ای الهی بخشیده و با تحکیم ارتباط خود با آفریدگار جهان به مقام خلیفه الهی رسیده است. در سایه اعتقادات و باورهای دینی، انسان دریافت که فراتر از همه حیوانات است و نغمه ای از روح الهی در او بوجود آمد که «من» واقعی اش را آشکار ساخت و از «من» حیوانی جدایش کرد.

ولی امروزه و در آستانه هزاره سوم که بشر با شتابی وصف ناپذیر به سوی پیشرفتهای همه جانبه و فراتر از کره خاکی پیش می رود، با همان شتاب از مباحث اخلاقی و ارزشی دور می شود. و ما شاهد فروپاشی انسانی اخلاقی و اخلاق انسانی هستیم. به عبارتی در حالیکه اندیشه بشر به بالاترین حد پیشرفت رسیده، قلب او به شدت در حال پسروی است. که این جدایی دل از اندیشه و از هم پاشیدن عواطف و احساسات انسانی اگر درمان نشود، ظهور و بروز انواع بیماری ها، اضطراب ها، نگرانی ها و نا آرامی های روانی و اجتماعی و ... را به دنبال خواهد داشت (فلاح و دیگران، ۱۳۹۱).

در چنین موقعیتی دین و تربیت دینی است که عامل هدایت بشر در مسیر زندگی شده و او را به فطرت خود که همان حق طلبی و کمال گرایی است بر می گرداند و او را از انحطاط اخلاقی باز می دارد.

در این میان توجه به تربیت دینی نوجوانان از اهمیت خاصی برخوردار است. زیرا دوره نوجوانی، دوره تثبیت شخصیت است. جسم و جان نوجوان در این دوره با شیوه های صحیح یا غلط برای یک زندگی سازنده و یا ویرانگر، آماده می شود. اگر نوجوان دریابد دین نشان